

Jaarverslag 2009 Netwerk Groene Bureaus

Het Netwerk Groene Bureaus is de brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging van groene adviesbureaus. Het NGB ondersteunt zijn leden bij hun werkzaamheden. De hoofdactiviteiten bestaan uit het vormgeven aan kwaliteit, het voeren van overleg over gunningprocedures en concurrentieverhoudingen en het praktisch ondersteunen van leden. Dit verslag over de activiteiten in 2009 sluit af met verenigingszaken.

1. vormgeven aan kwaliteit

themabijeenkomsten

In 2009 werden themabijeenkomsten gehouden over Flora- en faunawet, de behoefte bij de leden aan (goed opgeleide) ecologen, de betekenis van de Gegevensautoriteit Natuur voor adviesbureaus, Deltares, een voorbereidende bijeenkomst Beheerplannen N2000 2 december en over 'Duurzaam inkopen, wonen en werken'.

- **themabijeenkomst Flora- en faunawet**

Op de themabijeenkomst (21 januari 2009) is aan de hand van vooraf bij de leden geïnventariseerde vragen gediscussieerd met de Dienst Landelijk Gebied en de Directie Regelingen over de Flora en faunawet. De 78 deelnemers spraken over onder meer de interpretatie van de regelgeving op het gebied van flora en fauna; herziening handreiking Ff-wet-wet w.o. aanpassing van de vogellijst), verbetering van de aanvraagprocedures, met name 'aan de voorkant van de procedure' waar de bureaus actief zijn en over uniformering van ontheffingsvoorwaarden.

- **themabijeenkomst behoefte bij de leden aan (goed opgeleide) ecologen**

Op de themabijeenkomst van 4 februari 2009 gingen de 23 deelnemers uit adviesbureaus en HBO- en academisch onderwijs in op de aansluiting van het onderwijs op de behoeften van bureaus aan geschoolde medewerkers. Op basis van een NIBI-enquête naar de behoefte aan opleidingen voor ecologische adviesbureaus en de huidige ontwikkelingen in het aanbod aan universitaire - en HBO- opleidingen is verkend welke acties mogelijk zijn om de behoefte aan ecologen te dekken, onder meer via aanpassing huidige opleidingen, aanvulling daarop met cursussen en het vergroten van de bekendheid van de bureaus als werkgever.

- **themabijeenkomst GaN-NGB: de betekenis van de Gegevensautoriteit Natuur voor adviesbureaus**

Op 25 februari 2009 gingen 42 deelnemers in op de relatie tussen adviesbureaus en de Gegevensautoriteit Natuur (GaN). In juli 2007 werd de Gegevensautoriteit Natuur (www.gegevensautoriteitnatuur.nl) actief. De GaN is een belangrijke speler in het veld van de adviesbureaus. De GaN heeft onder meer tot taak betrouwbare natuurinformatie aan te bieden en gegevensverzamelaars, -beheerders en -gebruikers samen te brengen. Aan de orde kwamen onder meer de inrichting en het beheer van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF), betrouwbaarheid van gegevens, het Natuurloket, quick scans door bureaus, de Signaleringskaart Natuur, de samenwerking tussen GaN en NGB bij het Vleermuisprotocol, NDFF/EcoGRID, financiering, beeldvorming rond de NDFF en nut van de NDFF voor onderzoek in het kader van de Flora- en faunawet.

- **themabijeenkomst Deltares**

Op 11 februari 2009 werd gesproken over de activiteiten van Deltares en de relatie tussen Deltares en adviesbureaus. Deltares is op 1 januari 2008 gevormd uit WL | Delft Hydraulics, GeoDelft, een deel van TNO Bouw en Ondergrond en delen van Rijkswaterstaat/DWW, RIKZ en RIZA en heeft ruim 800 medewerkers. Aan de orde kwamen de organisatie en het onderzoek van Deltares, de visie van Deltares op kennisoverdracht naar marktpartijen en de concurrentieverhoudingen tussen Deltares en adviesbureaus. Ook werd relevant onderzoek bij adviesbureaus gepresenteerd.

- **themabijeenkomst 'Duurzaam inkopen, wonen en werken'**

Op 8 december 2009 vond de themabijeenkomst over maatschappelijke verantwoord ondernemen (MVO) plaats. De ongeveer 35 deelnemers kregen een goed beeld van MVO en ook van de stappen die zij zelf al in die richting zetten. Veel bureaus zoeken naar een concrete invulling die bij hen past. Het bestuur zal aan de hand van de uitkomsten nagaan welke rol het Netwerk Groene Bureaus kan spelen bij het vorm geven aan MVO. Ook werd ingegaan op duurzaam wonen en duurzaam bouwen,

met verrassende inzichten over onder meer het omgaan met water en de ontspannende werking van natuur(lijke vormen).

- **voorbereiding themabijeenkomst Beheerplannen N2000**

Samen met het Regiebureau Natura 2000 werd gewerkt aan de voorbereiding van themabijeenkomst over beheerplannen Natura 2000. Op 2 december 2009 werd door een aantal bureaus deelgenomen aan een interactieve werksessie met bevoegd gezagen en maatschappelijke organisaties. De knelpunten bij de bureaus én bij opdrachtgevers bij het opstellen van beheerplannen N2000 werden besproken. De bijeenkomst zelf wordt gehouden in 2010.

Het vleermuisinventarisatieprotocol

Het Netwerk Groene Bureaus heeft in overleg met GA-N, DLG en Zoogdiervereniging een protocol ontwikkeld voor het inventariseren van vleermuizen bij onderzoek voor de Flora- en faunawet. Dit protocol is op 20 juni 2008 aan de leden beschikbaar gesteld. Het protocol is in 2008 door acht bureau toegepast en intensief geëvalueerd door de leden van het Netwerk, de Zoogdiervereniging en DLG. Op 2 april 2009 werd het definitieve protocol door de GaN vastgesteld en onder meer aan de pers gepresenteerd. Het protocol is verspreid onder de leden van het Netwerk, bij de Zoogdiervereniging en bij DLG en het is gepubliceerd op de websites van de GaN en het NGB. Het gebruik werd begeleid via een forum op de website van het Netwerk Groene Bureaus, bedoeld voor bureaus, Zoogdiervereniging en DLG. In overleg met de Zoogdiervereniging is besloten het forum vooralsnog niet in te zetten om ervaringen van vrijwilligers uit te wisselen. Dat zal in een later stadium vorm krijgen.

Ook het 'beheer' van het protocol heeft vorm gekregen, onder meer wat betreft de verdere publicatie van het protocol en de verwerking van opgedane ervaringen bij het gebruik. De verantwoordelijkheid voor het beheer ligt formeel bij de GaN als erkennende instantie. De GaN wil zich daarbij laten adviseren door het NGB en de Zoogdiervereniging. Daarbij benutten NGB en Zoogdiervereniging op hun beurt graag het Vleermuisvakberaad.

Najaar 2009 is de evaluatie van het vleermuisprotocol gestart met als doel op 25 februari 2010 een nieuw protocol vast te laten stellen door de Gegevensautoriteit Natuur.

Certificering ontheffingaanvragen

In 2009 zijn de mogelijkheden verkend om tot certificering van ontheffingaanvragen voor de Flora- en faunawet te komen zodat voor kwalitatief goede aanvragen een verkorte procedure bij LNV mogelijk wordt. Deze verkenning wordt in 2010 voorgelegd aan de ledenvergadering om wenselijkheid en haalbaarheid te beoordelen.

2. gunningprocedures en concurrentieverhoudingen

In 2009 werd aandacht besteed aan concurrentieverhoudingen en mogelijkheden om oneigenlijke concurrentie tegen te gaan. Onder meer in de themabijeenkomst met Deltares werd daar uitvoerig op ingegaan. Afspraken werden gemaakt én ingevuld om situaties van mogelijke oneigenlijke concurrentie met Deltares te bespreken.

Bij het analyseren van concurrentieverhoudingen constateerde het Netwerk dat het wetenschappelijk gehalte van bureaus als concurrentiefactor te weinig benut wordt. Bureaus zijn wetenschappelijk bezig. In combinatie met hun positie midden in het maatschappelijk veld (waardoor de aansluiting tussen wetenschap en maatschappij sterk is) vormt dat een basis voor een krachtige profilering bij opdrachtgevers. Het maatschappelijk nut van bureaus is onbetwist en de bureaus kunnen op academische niveau vragen aan. Bureaus zijn nodig voor de vertaalslag van wetenschappelijke kennis naar de gebruiker. Deze concurrentiefactor zal zichtbaar gemaakt worden.

3. praktisch ondersteunen van leden

Via directe acties ondersteunt het Netwerk het werk van zijn leden. Indirect steunt het Netwerk zijn leden door ledenlijsten beschikbaar te stellen om informatie te verspreiden en te fungeren als aanspreekpunt voor de branche.

Verlenen van machtigingen voor het gebruik van ontheffingen

Het Netwerk heeft een ontheffing voor de Flora- en faunawet voor het inventariseren en verplaatsen van planten en dieren van flora en fauna. Tevens heeft het Netwerk een ontheffing voor regelgeving op het gebied van visserij. Via een machtiging kunnen de leden deze ontheffingen gebruiken. In totaal werden ongeveer vijftig machtigingen verstrekt.

Verbeteren van de gegevensvoorziening

Het NGB is in overleg met de Gegevensautoriteit Natuur en de VOFF over een eventueel gebruik van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF). In dat overleg is benadrukt dat zorgvuldigheid in de public relations rond de NDFF geboden is om bij gebruikers geen onhaalbare verwachtingen te wekken als zou raadpleging van de NDFF afdoende zijn voor het beoordelen van effecten van ingrepen. Ook de GaN is deze mening toegedaan. Tevens is gesproken over abonnementen en prijzen voor gebruik van de NDFF. Bureaus zijn als afnemer van NDFF-gegevens geen eindgebruiker maar fungeren feitelijk als intermediair voor het incasseren van de bijdrage van het bedrijfsleven en particulieren aan de NDFF.

Meedenken over beleid

Op 27 oktober is met LNV gesproken over de integratie van natuurwetgeving. De inbreng van Netwerk ging onder meer over de behoefte aan duidelijkheid in de wet (bijvoorbeeld over de inhoud van begrippen) om een te grote rol voor de rechter te vermijden; de behoefte aan uniforme uitvoering door de verschillende overheden; het teveel door elkaar lopen van soortenbescherming en bescherming van het individuele dier en de wenselijke nadruk op de bescherming van populaties via met name de bescherming van habitats en leefgebieden. Andere onderwerpen waren de wettelijke verankering van de EHS, van kwantitatieve naar kwalitatieve compensatieplicht, integratie van verschillende vormen van gebiedsbescherming (bv. ganzenopvanggebieden), de koppeling met andere wetscomplexen als de Woningwet, de positie van mariene soorten en de toepassing van de beleidslijn tijdelijke natuur op gebouwen.

Het Netwerk neemt op uitnodiging deel aan de Regiegroep Recreatie & Toerisme Natura 200 (een samenwerkingsverband van zes recreatie- en watersportorganisaties), het 'sectorenoverleg' van het Regiebureau Natura 2000, het 'Overleg Natuur en Besmettelijke Dierziekten' van het ministerie van LNV. Via verslagen van deze bijeenkomsten blijven de leden op de hoogte van beleidsontwikkelingen.

LNV heeft op 30 juni 2009 een wettelijke basis in de Natuurbeschermingswet 1998 aangekondigd om rekenmodellen en meetmethoden, nodig voor onder meer de vergunningverlening, bij regeling te kunnen vaststellen. Inzet is om hiermee effecten op de natuur eenvoudiger en eenduidiger te kunnen bepalen. Met het oog op de voorbereiding van die regeling wil LNV rekenmodellen en meetmethoden verzamelen die in aanmerking kunnen komen voor vaststelling bij regeling. Daarvoor is een beroep op ondermeer het Netwerk Groene Bureaus.

Signalering van risico's

Het Netwerk signaleerde bij zijn leden de risico's die ontstaan bij het betrekken van vrijwilligers bij activiteiten van adviesbureaus, zoals aansprakelijkheidsrisico's bij overlijden van een vrijwilliger terwijl die actief is voor een bureau. Het Netwerk adviseert dat de opdrachtgever vrijwilligers inschakelt en niet het adviesbureau. Het adviesbureau kan wel zijn deskundigheid inbrengen bij projecten waarin vrijwilligers deelnemen. Hiermee ligt de verantwoordelijkheid voor het vrijwilligerswerk bij de opdrachtgever of bij daarvoor gecontracteerde andere partijen. Deze aanpak is ook aan te bevelen om concurrentieverhoudingen transparant te houden omdat in de offerte-fase het onderscheid tussen de (goedkopere) vrijwilliger en de professional dan helder is.

Het Netwerk signaleerde bij zijn leden het risico van shoppende of malverserende opdrachtgevers reëel aan de hand van een geanonimiseerd aansprekend voorbeeld.

Uitwisselen van informatie tussen leden

Het Netwerk fungeerde ook als middel om signalen van leden onderling door te geven, onder meer over onverwacht veranderingen in de toepassing van regelgeving. In 2009 werd door twee uitspraken van de Raad van State de beoordeling van ontheffingen en het gebruik van gedragscodes van de Flora- en faunawet veranderd. Deze ontwikkeling en de daarmee samenhangend onzekerheden werden door enkele leden van het Netwerk gesignaleerd en via het Netwerk Groene Bureaus snel

verspreid, evenals de latere toelichtingen van het bevoegd gezag. Ook onvolkomenheden in die toelichting werden daags na de verspreiding gesignaleerd binnen het Netwerk.

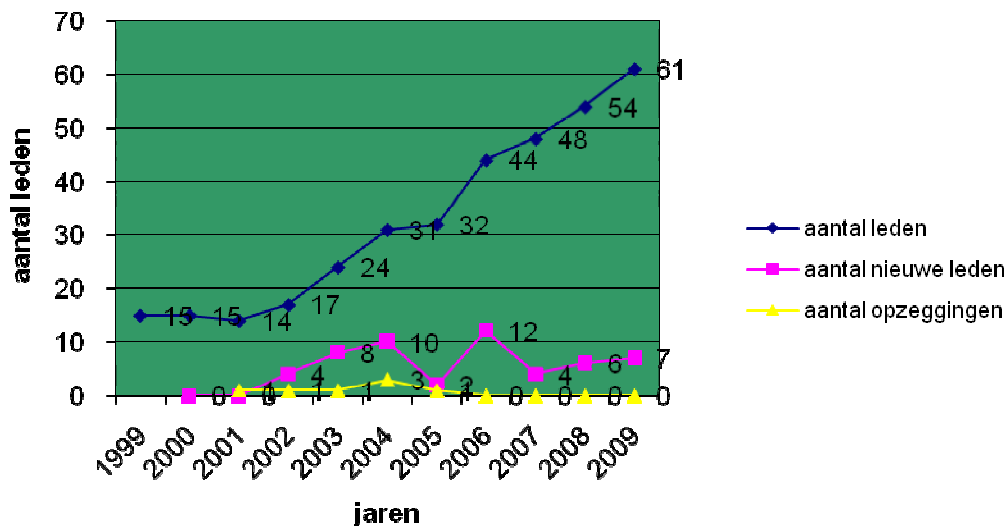
Doorgeven van informatie

Ook dit jaar werd het Netwerk door derden gebruikt om informatie onder adviesbureaus te verspreiden, onder meer aankondigingen van beleidswijzigingen (LNV), toelichtingen op regelgeving (Steunpunt N2000), signalering van mogelijke opdrachten waaronder STIR Biodiversiteit en STOWA-onderzoek, vragen voor sprekers (over N2000), stageverzoeken, aanpassingen van habitattypen (LNV), symposia, en uitnodigingen voor de MarktContactDag 2009 van Rijkswaterstaat en voor de kennismarkt van het Steunpunt Natura 2000.

4. de vereniging

De leden

In 2009 werden Bureau FaunaX, Cobra ecoadviseurs, CSO, Geofox-Lexmond, Herman van Dam Adviseur Water en Natuur, Jos Rademakers Ecologie en Ontwikkeling en Van den Bijtel Ecologisch Onderzoek lid van het Netwerk Groene Bureaus. BILAN heeft zich ingaande 2010 als lid afgemeld, 'wegens opheffing van de afdeling'. Het Netwerk heeft nu in totaal 61 leden. De groei van de vereniging zet door.

De leden zijn:

AD.ECO
Adviesbureau Cuppen
Adviesbureau E.C.O. logisch
Adviesbureau Haver Droeze
Aequator Groen & Ruimte
AFO Advisering en Onderzoek
Altenburg & Wymenga
Aqua-Terra Nova
AquaTerra-KuiperBurger (ATKB)
ARCADIS Nederland BV
b&d Natuuradvies
BILAN
BRO
BügelHajema Adviseurs
Bureau FaunaX
Bureau Viridis
Bureau Waardenburg
Buro Bakker
Cobra ecoadviseurs bv

Geofox-Lexmond
Grontmij | AquaSense
Grontmij Nederland bv
Herman van Dam Adviseur Water en Natuur
Heukelom Verbeek landschapsarchitectuur
Hofman Aquamarien
IJzerman advies
Instituut voor Infrastructuur, Milieu en Innovatie - IMI
Jos Rademakers Ecologie en Ontwikkeling
Koeman en Bijkerk BV
Loo Plan
Movares
MWH B.V.
Natuurbalans - Limes Divergens
Nieuwland Advies
RBOI-Rotterdam bv
Regelink Ecologisch onderzoek
Royal Haskoning
RPS BCC B.V.

Consulmij Milieu B.V.
Croonen Adviseurs
CSO
De Groene Ruimte
DHV
EcoGroen Advies
Ecologica
Ecologisch Adviesbureau Henk Baptist
Econsultancy
Eelerwoude
Elodea
Faunaconsult

SAB adviseurs in ruimtelijke ontwikkeling
Second Opinion
Staro Natuur en Buitengebied
Taken
Tauw
Tonckens Ecologie
Van den Bijtel Ecologisch Onderzoek
Van der Goes en Groot
VanderHelm Milieubeheer BV
VisAdvies BV
Witteveen+Bos Raadgevend Ingenieurs

Op 4 februari 2009 vond de jaarlijkse ledenvergadering van het Netwerk Groene Bureaus plaats met onder meer discussies over de NGB-gedragscode, de ontwikkelingen rond de GAN, NGB-vakberaad vleermuisonderzoek, de ontwikkelingen rond duurzaam inkopen, de actualisering van statuten en reglement, het programma voor 2009 en het jaarverslag plus jaarrekening 2008.

Op de ledenvergadering is ook besloten bureaus die het lidmaatschap van het Netwerk aanvragen te toetsen aan de gedragscode van het Netwerk. Bij de aanmelding toetst het bestuur de organisatie aan de formele toelatingscriteria. Bij positief resultaat wordt de aanmelding voorgelegd aan de leden voor toetsing aan de gedragscode waarbij het bestuur de leden adviseert over toelating. Indien binnen twee weken de leden geen bezwaren kenbaar hebben gemaakt dan wel niet gereageerd hebben op de aanmelding, wordt het lidmaatschap verleend. Bij gegronde bezwaren van de leden wordt, hoor en wederhoor toepassend, het lidmaatschap onder opgaaf van redenen geweigerd. De zich aanmeldende organisatie kan hiertegen bij de ledenvergadering in beroep gaan.

Het bestuur

Het bestuur bestaat uit Henk Baptist, Ecologische Adviesbureau Henk Baptist (penningmeester), Lidia Gerrits, De Groene Ruimte (bestuurssecretaris), Jouke Kampen, Aquaterra (bestuurslid), Marcel Klinge, Witteveen+Bos Raadgevend Ingenieurs (vice-voorzitter), Reinier Meijer, BügelHajema Adviseurs (bestuurslid), Margreet ter Steege, Buro Bakker (bestuurslid) en Hans Waardenburg, Bureau Waardenburg (voorzitter). Het secretariaat wordt gevoerd door Bas van Leeuwen, Second Opinion. Het bestuur vergaderde in 2009 twee keer. De email werd veelvuldig ingezet om discussies te voeren en besluiten te nemen.

Financiën

De groei van de vereniging en de ambities van het nieuwe bestuur leidden tot grotere personele uitgaven. Inkomsten en uitgaven waren in evenwicht. Penningmeester Henk Baptist werd over 2009 decharge verleend door de kascommissie, bestaande uit Karin Albers (Ecologica) en Guido Nijland (AD.ECO). In 2009 werd een herziening van de grondslag voor de contributieheffing voorbereid waarin de gemiddelde omzetsijging als gevolg van onder meer inflatie wordt verwerkt.

Bekendheid van het Netwerk

De bekendheid van de vereniging neemt verder toe. In toenemende mate wordt het Netwerk benaderd voor informatie over het groene werkveld en benut om bijvoorbeeld informatie over (voorgenomen) beleid, uitnodigingen voor bijeenkomsten en stageverzoeken te verspreiden. Aan potentiële leden werd informatie over het Netwerk verstrekt en LNV maar ook andere organisaties zoals STOWA gebruikten de NGB-ellijsten om relevante informatie te versturen.

In een interview in Bionieuws van 11 juli 2009 met Hans Waardenburg is de gedragscode van het Netwerk onder de aandacht van een breed publiek gebracht. Het interview is te downloaden via www.natuurnet.nl/ngb/interviewNGBBionieuws.pdf. In het septembernummer van het VVA Magazine van de alumnivereniging VVA Larenstein heeft Bas van Leeuwen via een interview de behoefte aan ecologen bij adviesbureaus geschetst.

In de folder over de wijzigingen bij de toepassing van de Ff-wet, wordt, net als bij afgegeven ontheffingen, aangegeven wat LNV onder een deskundige verstaat:

"Wij verstaan onder een deskundige iemand die voor de relevante situatie en soorten aantoonbare ervaring en kennis heeft op het gebied van soortspecifieke ecologie. De deskundige voldoet aan één of meer van deze eisen. Hij/zij is:

Hbo of universitair opgeleid met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie.

Werkzaam als ecoloog voor een ecologisch adviesbureau. Bijvoorbeeld een bureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus.

..... "

Websites

Via de website www.netwerkgroenebureaus.nl is informatie over de activiteiten van het Netwerk beschikbaar. Op de website van het Netwerk Groene Bureaus is een afgeschermd deel opgenomen met daarop verslagen van themabijeenkomsten, de gedragscode, het vleermuisprotocol, de brochure van het Netwerk, info over het aanvragen van machtigingen, verslagen van ledenvergaderingen, jaarverslagen, logo's van het NGB (voor opname in briefpapier of website), het huishoudelijk reglement en de statuten. Het afgeschermd deel omvat ook een forum over het vleermuisprotocol. De website www.vleermuisgeluid.nl werd ontwikkeld om vleermuisgeluid voor determinatie te kunnen gebruiken en daarover te discussiëren. Tevens beheerde het Netwerk de bescheiden website over de Natuurbeschermingswet met verwijzingen naar informatie. De website verwijst voor nader onderzoek naar het Netwerk, en fungeert daarmee als 'invang' van potentiële opdrachtgevers van de leden.